

О. О. Корчинська,
к. е. н., доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту,
Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0028-1853>
І. І. Яремко,
к. е. н., доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту,
Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9772-6817>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.6.344

СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК ДРАЙВЕР СТРУКТУРНОЇ ТА КОНКУРЕНТНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

О. Korchynska,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Administrative
and Financial Management, Lviv Polytechnic National University
I. Yaremko,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Administrative
and Financial Management, Lviv Polytechnic National University

SMART SPECIALIZATION AS A DRIVER OF STRUCTURAL AND COMPETITIVE
TRANSFORMATION OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE CONTEXT
OF DIGITAL TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION

У статті досліджено роль смарт-спеціалізації як драйвера структурної та конкурентної трансформації територіальних громад в умовах децентралізації, євроінтеграційних процесів та сучасних соціально-економічних викликів. Обґрунтовано, що традиційні моделі локального розвитку, засновані переважно на екстенсивному використанні ресурсів та бюджетній підтримці, втрачають ефективність в умовах зростаючої конкуренції між територіями, обмеженості фінансових ресурсів та необхідності структурної перебудови економіки. Доведено, що смарт-спеціалізація виступає не лише інструментом стратегічного планування, а комплексним механізмом модернізації економічної структури громади на основі її унікальних конкурентних переваг, інноваційного потенціалу та міжсекторальної взаємодії.

Розкрито зміст структурної модернізації територіальних громад як процесу якісних змін у галузевій структурі локальної економіки, інституційній архітектурі управління та системі формування доданої вартості. Акцентовано увагу на тому, що впровадження підходу смарт-спеціалізації сприяє концентрації ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку, стимулює інноваційну активність суб'єктів господарювання та забезпечує формування конкурентної ідентичності громади.

Визначено, що ключовою умовою результативності смарт-спеціалізації є ефективне публічне управління, яке передбачає стратегічне лідерство органів місцевого самоврядування, партнерство з бізнесом та науково-освітнім середовищем, використання інструментів стратегічного планування та моніторингу. Обґрунтовано публічні механізми реалізації смарт-спеціалізації на рівні територіальної громади, зокрема інституційні, фінансові, організаційні та комунікаційні інструменти.

У результаті дослідження доведено, що смарт-спеціалізація виступає драйвером переходу від фрагментарного розвитку до системної структурної та конкурентної трансформації територіальних громад у контексті цифрової трансформації публічного управління, забезпечуючи підвищення їх економічної стійкості, інноваційної спроможності та адаптивності до цифрових викликів. Показано, що результативність цього процесу значною мірою залежить від рівня організаційно-інформаційного забезпечення управлінських рішень, інтеграції цифрових інструментів стратегічного планування та використання аналітичних даних у формуванні пріоритетів розвитку. Отримані результати можуть бути використані при формуванні стратегій розвитку територіальних громад та вдосконаленні механізмів публічного управління в умовах цифрової трансформації.

The article examines the role of smart specialization as a driver of structural and competitive transformation of territorial communities in the context of decentralization, European integration processes, and contemporary socio-economic challenges. It is substantiated that traditional models of local development, mainly based on the extensive use of resources and budgetary support, are losing their effectiveness under conditions of increasing competition between territories, limited financial resources, and the need for structural restructuring of the economy. It is proved that smart specialization acts not only as a strategic planning tool but also as a comprehensive mechanism for modernizing the economic structure of a community based on its unique competitive advantages, innovation potential, and intersectoral interaction.

The content of structural modernization of territorial communities is revealed as a process of qualitative changes in the sectoral structure of the local economy, the institutional architecture of governance, and the system of value creation. Particular attention is paid to the fact that the implementation of the smart specialization approach contributes to the concentration of resources in priority areas of development, stimulates the innovative activity of business entities, and ensures the formation of the competitive identity of the community.

It is determined that a key condition for the effectiveness of smart specialization is efficient public administration, which involves strategic leadership of local self-government bodies, partnership with business and the scientific and educational environment, as well as the use of strategic planning and monitoring tools. The public mechanisms for implementing smart specialization at the level of territorial communities are substantiated, including institutional, financial, organizational, and communication instruments.

The study proves that smart specialization acts as a driver of the transition from fragmented development to systemic structural and competitive transformation of territorial communities in the context of the digital transformation of public administration, ensuring the enhancement of their economic resilience, innovative capacity, and adaptability to digital challenges. It is shown that the effectiveness of this process largely depends on the level of organizational and information support for managerial decision-making, the integration of digital tools into strategic planning, and the use of analytical data in shaping development priorities. The obtained results can be used in the development of strategies for territorial community development and in improving public administration mechanisms under conditions of digital transformation.

Ключові слова: смарт-спеціалізація; публічне управління, організаційно-інформаційне забезпечення, цифрова трансформація, стратегічне управління, цифрові інструменти управління.

Key words: smart specialization, public administration, organizational and information support, digital transformation, strategic management, digital governance tools.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний етап розвитку України характеризується глибокими структурними трансформаціями економіки, інституційними змінами в системі публічно-

го управління та активізацією процесів цифрової трансформації управлінських практик. Посилення ролі територіальних громад як базового рівня соціально-економічного розвитку відбувається в умовах децентралізації, євроінтеграції та післявоєнного відновлення, що актуалізує необхідність переходу від екстенсивної моделі функціонування до інно-

ваційно орієнтованої та конкурентоспроможної моделі розвитку.

В умовах зростаючої конкуренції між територіями за інвестиційні ресурси, людський капітал та інноваційні проекти постає проблема структурної модернізації локальних економік. Більшість територіальних громад продовжують функціонувати в межах традиційної галузевої структури, що не відповідає сучасним вимогам глобалізованої та цифровізованої економіки та обмежує їх здатність до формування стійких конкурентних переваг. Наявні стратегії розвитку часто мають декларативний характер, не спираються на належне організаційно-інформаційне забезпечення та не забезпечують системної трансформації економічної бази громади.

У цьому контексті особливої актуальності набуває концепція смарт-спеціалізації, яка передбачає концентрацію ресурсів на пріоритетних напрямках, що базуються на унікальних конкурентних перевагах території, розвитку інновацій, цифрових інструментів управління та міжсекторальній взаємодії. Водночас на рівні територіальних громад України механізми впровадження смарт-спеціалізації залишаються недостатньо інституціоналізованими, а організаційно-інформаційна складова прийняття управлінських рішень — фрагментарною.

Наукова проблема полягає у відсутності цілісного обґрунтування ролі смарт-спеціалізації як системного чинника структурної та конкурентної трансформації територіальних громад у контексті цифрової трансформації публічного управління, а також у недостатній розробленості організаційно-інформаційних механізмів її реалізації на локальному рівні. Практичне значення дослідження зумовлене необхідністю вдосконалення стратегій розвитку територіальних громад, підвищення їх інноваційної та цифрової спроможності, а також формування ефективної системи інформаційного забезпечення управлінських рішень.

Таким чином, актуалізується потреба в теоретичному обґрунтуванні та практичній інтерпретації смарт-спеціалізації як драйвера структурної та конкурентної трансформації територіальних громад у контексті цифрової трансформації публічного управління, що визначає доцільність і своєчасність даного дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика смарт-спеціалізації, інноваційного розвитку територій та структурної модернізації локальних економік активно досліджується як у зарубіжній, так і у вітчизняній науковій літературі. В українському науковому просторі основна увага зосереджена на адаптації європейських підходів до регіональної політики та впровадженні інструментів інноваційного розвитку в умовах децентралізації.

Зокрема, у працях Бойка В. І. та Гаврилюк Т. В. [1] смарт-спеціалізація розглядається як дієвий інструмент регіонального розвитку, що забезпечує формування інноваційної моделі економіки через концентрацію ресурсів на стратегічно визначених напрямках. Автори наголошують на необхідності інтеграції цього підходу в систему стратегічного планування регіонального розвитку. У продовження зазначеної проблематики Мельник О. В. [2] акцентує увагу на бар'єрах реалізації регіональних інноваційних стратегій в Україні, серед яких

визначає недостатню координацію між суб'єктами розвитку, обмеженість фінансових ресурсів та низький рівень інституційної спроможності.

Коваль М. О. [3] підкреслює значення смарт-спеціалізації як основи формування регіональної інноваційної політики та підвищення конкурентоспроможності територій через розвиток кластерів і стимулювання інноваційної діяльності. У свою чергу, Москоvecь І. В. [4] розглядає інноваційний розвиток територіальних громад крізь призму децентралізаційних процесів, обґрунтовуючи провідну роль органів місцевого самоврядування у створенні сприятливого інноваційного середовища.

Теоретико-методологічні засади формування інноваційних систем регіонів України ґрунтовно висвітлено в монографії Пилипенка С. І. [5], що створює наукову основу для аналізу структурної модернізації локальних економік. Питання стратегічного управління розвитком територіальних громад досліджує Єфіменко О. С. [6], яка обґрунтовує доцільність переходу до проактивної моделі управління, орієнтованої на інновації та довгострокове стратегічне бачення.

Виклики інноваційного розвитку громад у процесі децентралізації детально аналізує Гончарук Н. В. [7], визначаючи інституційну спроможність ключовою умовою реалізації стратегічних змін. У цьому контексті Шевченко Л. П. [8] підкреслює значення інтеграції інструментів стратегічного планування, моніторингу та партнерської взаємодії у системі публічного управління розвитком територій. Окремий напрям досліджень пов'язаний із проблематикою конкурентоспроможності територіальних громад, що розкрита у працях Завидної Т. І. та Пугач О. М. [9], де запропоновано підходи до оцінювання конкурентних позицій громад та механізми їх посилення.

Попри значний науковий доробок, питання розгляду смарт-спеціалізації як системного драйвера структурної та конкурентної трансформації територіальних громад у контексті цифрової трансформації публічного управління залишається недостатньо комплексно опрацьованим, що й зумовлює актуальність даного дослідження.

Стратегія розвитку місцевого самоврядування в Україні на період до 2025 року [10], у якій закріплено пріоритети інноваційного розвитку, підвищення інституційної спроможності та конкурентоспроможності територій. Зазначений документ формує загальні орієнтири модернізації системи публічного управління та створює передумови для впровадження сучасних підходів до стратегічного розвитку територіальних громад, зокрема інструментів смарт-спеціалізації.

Водночас, незважаючи на наявність значного наукового доробку та нормативного підґрунтя, у сучасних дослідженнях недостатньо комплексно розкрито смарт-спеціалізацію саме як системний драйвер структурної та конкурентної трансформації територіальних громад у контексті цифрової трансформації публічного управління. Потребує подальшого теоретичного осмислення механізм інтеграції організаційно-інформаційного забезпечення управлінських рішень із підходом смарт-спеціалізації на локальному рівні, а також визначення їхнього комплексного впливу на модернізацію економічної структури громади. Саме це зумовлює наукову актуальність і практичну значущість даного дослідження.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є теоретичне обґрунтування смарт-спеціалізації як драйвера структурної та конкурентної трансформації територіальних громад у контексті цифрової трансформації публічного управління, а також визначення ролі організаційно-інформаційного забезпечення у реалізації механізмів публічного управління розвитком територіальних громад.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Сучасний етап розвитку територіальних громад України характеризується необхідністю глибокої структурної модернізації локальних економік, підвищення їх конкурентоспроможності та інституційної спроможності. В умовах інтеграції до європейського економічного простору та посилення міжтериторіальної конкуренції громади змушені переходити від традиційної ресурсно-орієнтованої моделі розвитку до моделі, заснованої на інноваціях, підприємницькій активності та стратегічній концентрації ресурсів.

Структурна модернізація територіальних громад передбачає якісні зміни у галузевій структурі локальної економіки, диверсифікацію видів діяльності, розвиток високотехнологічних та знаннево-орієнтованих секторів, а також формування нових ланцюгів створення доданої вартості. У науковій літературі цей процес розглядається як оновлення економічної системи шляхом переходу до більш технологічно складних та інноваційно орієнтованих видів діяльності, що забезпечують підвищення продуктивності та конкурентоспроможності території [5]. В умовах децентралізації особливої ваги набуває роль органів місцевого самоврядування як суб'єктів стратегічного управління розвитком територій [6].

Водночас реалізація структурних змін неможлива без впровадження сучасних інструментів стратегічного управління, серед яких ключове місце займає концепція смарт-спеціалізації, що базується на ідентифікації унікальних конкурентних переваг території та концентрації ресурсів на перспективних напрямках розвитку.

Важливою складовою цього підходу є процес підприємницького відкриття, який забезпечує взаємодію органів місцевого самоврядування, бізнесу, науково-освітнього середовища та громадськості у визначенні стратегічних пріоритетів розвитку. Як зазначає Московець І. В. [4], формування інноваційного середовища на рівні територіальних громад потребує координації між владою, бізнесом та освітньо-науковими інституціями, що створює передумови для розвитку локальних інноваційних екосистем.

На відміну від традиційних програм підтримки окремих галузей, смарт-спеціалізація орієнтується не лише на наявні ресурси, а й на здатність території генерувати нові знання, формувати інноваційні екосистеми та створювати довгострокові конкурентні переваги. Саме тому вона розглядається не лише як інструмент стратегічного планування, а як системний драйвер структурної та конкурентної трансформації територіальних громад [1; 3].

Одним із ключових інструментів реалізації підходу смарт-спеціалізації виступає процес підприємницького відкриття, який забезпечує залучення широкого кола стейкхолдерів до формування стратегічних пріоритетів розвитку. Такий підхід дозволяє мінімізувати ризики неефективного розподілу ресурсів та підвищити результативність інноваційної політики [2].

З позицій публічного управління смарт-спеціалізація виступає механізмом інтеграції стратегічного планування, інституційної координації та інструментів підтримки інноваційного розвитку.

Таким чином, розвиток територіальних громад у парадигмі смарт-спеціалізації може розглядатися як процес переходу від фрагментарного, галузево-орієнтованого розвитку до комплексної моделі, що поєднує інноваційність, спеціалізацію та стратегічну концентрацію ресурсів. Така трансформація сприяє формуванню конкурентної ідентичності громади, підвищенню її інвестиційної привабливості та інтеграції у національні й міжнародні економічні мережі [9; 10].

Реалізація смарт-спеціалізації на рівні територіальних громад потребує формування цілісної системи публічних механізмів, здатних забезпечити структурну та конкурентну трансформацію локальної економіки. У сучасних умовах децентралізації та посилення ролі громад як самостійних суб'єктів розвитку ефективність смарт-спеціалізації безпосередньо залежить від інституційної спроможності органів місцевого самоврядування, якості стратегічного планування та рівня міжсекторальної взаємодії [6; 8].

Смарт-спеціалізація не може бути зведена лише до визначення пріоритетних напрямів розвитку, вона передбачає формування відповідної організаційної архітектури управління, що включає координаційні платформи, робочі групи, партнерські мережі, а також механізми залучення бізнесу й науково-освітнього середовища до процесу підприємницького відкриття. Як зазначають дослідники [1; 2], відсутність належної інституційної координації значно знижує ефективність реалізації інноваційних стратегій та призводить до фрагментарності розвитку.

Водночас важливим аспектом виступає інтеграція підходу смарт-спеціалізації у стратегічні документи територіальних громад. Йдеться не лише про формальне включення відповідних положень до стратегій розвитку, а про системну концентрацію ресурсів на визначених напрямках, що мають потенціал формування довгострокових конкурентних переваг [3]. У цьому контексті стратегічна узгодженість локальних документів із національними пріоритетами розвитку місцевого самоврядування [10] створює основу для забезпечення структурної модернізації економіки громади.

Фінансово-економічна складова реалізації смарт-спеціалізації передбачає використання інструментів підтримки інноваційної діяльності, стимулювання кластерних ініціатив, залучення грантових ресурсів та механізмів державно-приватного партнерства. Оновлення економічної структури регіонів потребує спрямованого інвестування у перспективні сектори, здатні генерувати

високу додану вартість [5]. При цьому конкурентоспроможність територіальних громад значною мірою визначається ефективністю використання наявних фінансових ресурсів та здатністю залучати зовнішні інвестиції [9].

Не менш вагомим чинником виступає розвиток горизонтальних зв'язків і партнерських мереж, що забезпечують інтеграцію інтересів влади, бізнесу та громадянського суспільства. Формування відкритих комунікаційних платформ підвищує довіру між суб'єктами розвитку та сприяє формуванню спільної відповідальності за стратегічні результати [8]. Саме через таку взаємодію смарт-спеціалізація перетворюється на системний механізм структурної перебудови, а не на формальний елемент стратегічних документів.

З метою систематизації зазначених механізмів доцільно представити їх у вигляді узагальненої структурної моделі (табл. 1), яка відображає взаємозв'язок інституційних, стратегічних, фінансово-економічних та організаційно-комунікаційних складових реалізації смарт-спеціалізації на рівні територіальної громади.

Запропонована систематизація дозволяє розглядати смарт-спеціалізацію як інтегровану управлінську конструкцію, в межах якої поєднуються стратегічне бачення розвитку, ресурсна концентрація та партнерська взаємодія. Узгоджене застосування зазначених механізмів створює передумови для переходу від інерційної моделі функціонування громади до моделі структурної та конкурентної трансформації, орієнтованої на інновації, спеціалізацію та формування унікальної економічної ідентичності.

Подальше теоретичне осмислення ролі смарт-спеціалізації у процесах структурної та конкурентної трансформації територіальних громад потребує формування узагальненої логічної моделі, яка б відображала причинно-наслідкові зв'язки між управлінськими механізмами, структурними змінами та результатами розвитку. З огляду на це доцільно представити авторське бачення трансформаційного процесу у вигляді концептуальної моделі (рис. 1).

Запропонована модель відображає поетапну логіку трансформації територіальної громади. Вихідні передумови формують базу для визначення пріоритетів розвитку, проте саме смарт-спеціалізація виступає системоутворюючим управлінським інструментом, який забезпечує стратегічну концентрацію ресурсів та координацію суб'єктів розвитку. Через систему публічних механізмів відбувається вплив на економічну структуру громади, що проявляється у диверсифікації господарської діяльності, формуванні інноваційних кластерів та інтеграції у ширші економічні мережі.

Таблиця 1. Система публічних механізмів реалізації смарт-спеціалізації територіальних громад

Група механізмів	Зміст	Очікуваний результат
Інституційні	Створення координаційних платформ, робочих груп, агенцій розвитку	Підвищення управлінської спроможності
Стратегічні	Інтеграція смарт-спеціалізації у стратегії розвитку громади	Концентрація ресурсів на пріоритетах
Фінансово-економічні	Грантові програми, державно-приватне партнерство, підтримка кластерних та інноваційних проєктів	Структурна модернізація економіки
Організаційно-комунікаційні	Партнерство, підприємницьке відкриття, залучення стейкхолдерів	Формування конкурентної ідентичності

Джерело: авторська розробка.

Таким чином, смарт-спеціалізація трансформується з інструменту стратегічного планування у драйвер структурних змін, результатом яких є конкурентна трансформація територіальної громади. Це відповідає положенням сучасних досліджень щодо необхідності поєднання інституційної спроможності, інноваційної активності та стратегічного управління для забезпечення сталого розвитку територій [1; 5; 9].

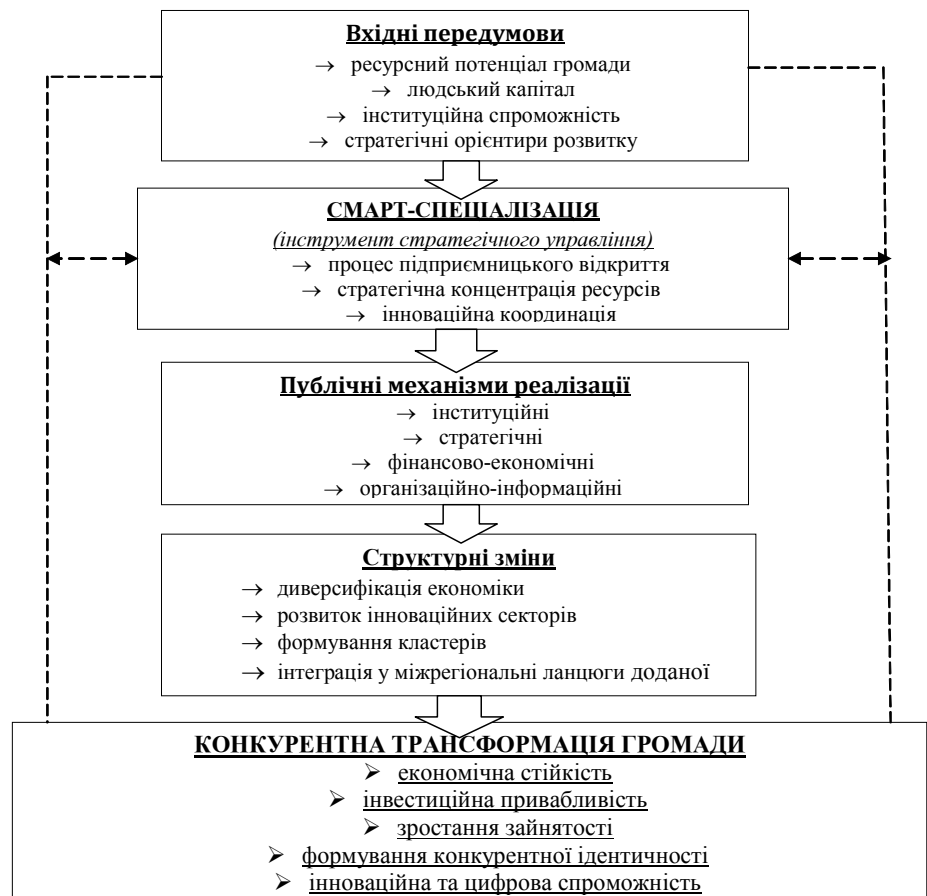

Рис. 1. Логічна модель трансформації територіальної громади на засадах смарт-спеціалізації

Джерело: авторська розробка.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження дозволяє дійти висновку, що в умовах децентралізації, євроінтеграційних процесів та структурних викликів соціально-економічного розвитку смарт-спеціалізація набуває значення системного інструменту модернізації територіальних громад. На відміну від традиційних підходів до регіональної політики, орієнтованих переважно на підтримку окремих галузей або вирішення поточних соціально-економічних проблем, смарт-спеціалізація забезпечує стратегічну концентрацію ресурсів на тих напрямках діяльності, які формують довгострокові конкурентні переваги території та сприяють її інтеграції у ширші економічні мережі.

Обґрунтовано, що структурна модернізація громади полягає не лише у диверсифікації економічної діяльності, а у глибокій трансформації її галузевої структури, інституційної архітектури та механізмів створення доданої вартості. У цьому контексті смарт-спеціалізація виступає драйвером переходу від інерційної моделі розвитку до інноваційно орієнтованої, конкурентоспроможної моделі, заснованої на підприємницькому відкритті, партнерській взаємодії та стратегічній узгодженості управлінських рішень. Її драйверна роль проявляється у здатності ініціювати системні якісні зміни в економічній структурі громади, активізувати внутрішній розвитковий потенціал, переорієнтовувати локальну економіку на більш продуктивні та інноваційні види діяльності та формувати нові ланцюги доданої вартості.

Запропонована модель трансформації територіальної громади дозволяє систематизувати взаємозв'язки між вихідними ресурсними передумовами, управлінськими інструментами та структурними змінами, що в підсумку формують конкурентну ідентичність громади та підвищують її економічну стійкість. Отже, смарт-спеціалізація постає як системоутворюючий імпульс модернізації, що поєднує стратегічне бачення розвитку, інституційну координацію та економічну трансформацію у цілісну модель конкурентного розвитку територіальних громад, визначаючи її ключову роль у формуванні нової парадигми локального розвитку України.

Література:

1. Бойко В. І., Гаврилюк Т. В. Смарт-спеціалізація як інструмент регіонального розвитку: теоретичні та емпіричні аспекти. *Економіка України*. 2021. № 3. С. 5—23.
2. Мельник О. В. Регіональні інноваційні стратегії: проблеми впровадження смарт-спеціалізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка. 2020. Вип. 27. С. 45—54.
3. Коваль М. О. Смарт-спеціалізація як основа розвитку регіональної інноваційної політики. *Вісник Львівського університету*. Серія економічна. 2019. Вип. 59. С. 108—115.
4. Московець І. В. Інноваційна політика в умовах децентралізації: потенціал територіальних громад. *Актуальні проблеми економіки*. 2021. № 6. С. 98—107.
5. Пилипенко С. І. Розвиток інноваційних систем регіонів України: теорія та практика: монографія. Київ: ННЦ "Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України", 2018. 312 с.

6. Єфіменко О. С. Стратегічне управління розвитком територіальних громад: теорія і практика: монографія. Харків: Видавництво, 2022. 276 с.

7. Гончарук Н. В. Децентралізація та розвиток територіальних громад: виклики інноваційного розвитку. *Проблеми територіального розвитку*. 2020. Вип. 14. С. 56—66.

8. Шевченко Л. П. Публічне управління інноваційним розвитком території. *Економіка. Менеджмент. Право*. 2019. № 4 (22). С. 33—41.

9. Завидна Т. І., Пугач О. М. Конкурентоспроможність територіальних громад: підходи до оцінювання та механізми підвищення. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія: Економіка. 2021. Вип. 36. С. 87—96.

10. Стратегія розвитку місцевого самоврядування в Україні на період до 2025 року. Київ: Міністерство розвитку громад та територій України, 2019. 48 с.

References:

1. Boiko, V. I., & Havryliuk, T. V. (2021), "Smart specialization as a tool for regional development: theoretical and empirical aspects", *Economika Ukrainy*, vol. (3), pp. 5—23.
2. Melnyk, O. V. (2020), "Regional innovation strategies: problems of implementing smart specialization", *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. Serii: Ekonomika, vol. (27), pp. 45—54.
3. Koval, M. O. (2019), "Smart specialization as a basis for the development of regional innovation policy", *Visnyk Lvivskoho universytetu*. Serii ekonomichna, vol. (59), pp. 108—115.
4. Moskovets, I. V. (2021), "Innovation policy in the context of decentralization: the potential of territorial communities", *Aktualni problemy ekonomiky*, vol. (6), pp. 98—107.
5. Pylypenko, S. I. (2018), *Rozvytok innovatsiynykh system rehioniv Ukrainy: teoriia ta praktyka* [Development of innovation systems of regions of Ukraine: theory and practice], *Instytut rehionalnykh doslidzhen im. M. I. Dolishnoho NAN Ukrainy*, Kyiv, Ukraine.
6. Yefimenko, O. S. (2022), *Stratehichne upravlinnia rozvytkom terytorialnykh hromad: teoriia i praktyka* [Strategic management of development of territorial communities: theory and practice], *Kharkiv, Ukraine*.
7. Honcharuk, N. V. (2020), "Decentralization and development of territorial communities: challenges of innovative development", *Problemy terytorialnoho rozvytku*, vol. (14), pp. 56—66.
8. Shevchenko, L. P. (2019), "Public management of innovative development of the territory", *Ekonomika. Menedzhment. Pravo*, vol. 4 (22), pp. 33—41.
9. Zavyidna, T. I., & Puhach, O. M. (2021), "Competitiveness of territorial communities: approaches to assessment and mechanisms for improvement", *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina*. Serii: Ekonomika, vol. (36), pp. 87—96.
10. Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine (2019), *Stratehiia rozvytku mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini na period do 2025 roku* [Strategy for the development of local self-government in Ukraine for the period until 2025], *Kyiv, Ukraine*.

Отримано редакцією журналу / Received: 06. 03.26

Процеженовано / Revised: 12. 03.26

Схвалено до друку / Accepted: 17.03.26